

การประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์ในสถานศึกษา

สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

นางสาวเสาวณีย์ หนีชระวาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-454-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017954 i 14549098

NEEDS ASSESSMENT FOR INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF TEACHERS
IN INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF VOCATIONAL COLLEGE UNIT,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

Miss Saowanee Phanichayowat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974 -581 -454 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา

ชื่อ นิสิต

นางสาว เสาวณีย์ พันธ์เขียวาท

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาไรรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผ. วาไรรัตน์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผ. บุญมีประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เถรชอก)

ผ. วาไรรัตน์อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาไรรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ผ. นพพันธ์กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นพพันธ์ โทษพานิช)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เสาวณีย์ พนิชโยวาท : การประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา (NEEDS ASSESSMENT FOR
INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF TEACHERS IN INSTITUTIONS UNDER THE
JURISDICTION OF VOCATIONAL COLLEGE UNIT, DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 131 หน้า. ISBN 974-581-454-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ในด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบ
หลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และ
ปัจจัยสนับสนุนการสอน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน
ของอาจารย์ จำนวน 352 ฉบับ ได้รับคืนฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 298 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.44
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาหาระดับความต้องการ
จำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์

ผลการวิจัยพบว่า

อาจารย์ส่วนใหญ่มีความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนอยู่ในระดับปานกลางในด้าน
หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เทคนิคและวิธีสอน การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน
การวัดผลและประเมินผล และปัจจัยสนับสนุนการสอน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C342644 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : NEEDS ASSESSMENT/INSTRUCTIONAL SUPERVISION

SAOWANEE PHANICHAYOWAT : NEEDS ASSESSMENT FOR INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF TEACHERS IN INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF VOCATIONAL COLLEGE UNIT, DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.VALAIRAT BOONSWASDI, 131 PP. ISBN 974-581-454-7

The purpose of this study was to assess the needs assessment for instructional supervision of teachers in the institutions under the jurisdiction of Vocational College Unit, Department of Vocational Education concerning curriculum and instructional media, teaching methods and techniques, utilizing and using instructional aids, measurement and evaluation and resources for supporting in instruction.

Three hundred and fifty-two copies of questionnaires and tests were distributed to the teachers in 40 institutions. Then two hundred and ninety-eight copies or 84.66 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Research findings were as follows:

Most of the teachers' needs assessment for instructional supervision were at the moderate level concerning curriculum and instructional media, teaching methods and techniques, producing and using instructional aids, measurement and evaluation and resources for supporting in instruction.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
สาขาวิชา
2534
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนเอาใจใส่อยู่เสมอ จึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด และอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทพานิช ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่ง ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครู-อาจารย์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจขอขอบคุณผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดที่ให้ความช่วยเหลือในการวิจัยมาโดยตลอด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่สนับสนุนทุนวิจัยบางส่วนและบางส่วนได้รับความกรุณาจากคุณพ่อ คุณแม่และพี่น้อง กาลังใจที่สำคัญยิ่งอีกอย่างหนึ่งก็คือเพื่อน ๆ นิสิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร รุ่น 28 ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณวรารักษ์ บางเลี้ยง และคุณพวงมาลัย เพ็งปาน ผู้วิจัยจะขอจดจำความรู้สึกและการกระทำที่ดียิ่งนี้ไว้ตลอดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสาวณีษ์ พนิชโยวาท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
วิธีการดำเนินการวิจัย	10
การเสนอผลการวิจัย	16
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	17
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	19
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา	21
หลักการนิเทศการศึกษา	24
บุคลากรผู้มีหน้าที่นิเทศการศึกษา	24
คุณลักษณะของผู้นิเทศการศึกษา	24
ความหมายของการนิเทศการสอน	29
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน	31
กิจกรรมการนิเทศการศึกษาและนิเทศการสอน	36
ความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน	37
วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2	สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
	สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา 43
	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับ
	ครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา 47
3	วิธีดำเนินการวิจัย 68
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย 68
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 68
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 73
	การวิเคราะห์ข้อมูล 75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 80
	สถานภาพของผู้ตอบแบบทดสอบ 82
	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
	ของอาจารย์ 84
	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอนของอาจารย์ 86
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 96
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย 96
	สรุปผลการวิจัย 98
	อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 98
	ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานในการใช้ผลการวิจัย 106
	ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป 107
	บรรณานุกรม 108
	ภาคผนวก 113
	ประวัติผู้วิจัย 132

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนอาจารย์ที่เป็นประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง	12
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	74
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	81
4	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ในด้านต่างๆ ของอาจารย์	84
5	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ในด้านต่างๆ ของอาจารย์	85
6	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ของอาจารย์ในด้านหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร	87
7	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ของอาจารย์ในด้าน เทคนิคและวิธีสอน	89
8	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ของอาจารย์ในด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน	91
9	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ของอาจารย์ในด้านการวัดผลและประเมินผล	92
10	ค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นในการนิเทศการสอน ของอาจารย์ในด้านปัจจัยสนับสนุนการสอน	94